



TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI



KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA KIRSAL EKONOMİK ALTYAPI YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ

Kırsal Ekonomik Alt Yapı Yatırımları Tebliğ No 2020/25 (D.T. 2021/35) 09 Ekim 2021 Tarih 31623 Sayılı Resmi

Gazetede Yayınlanarak Yürürlüğe Girmiştir.

Tebliğe Bağlı Uygulama Rehberi 31.10.2021 Tarihinde Yayınlanmıştır.

YALOVA TARIM VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ



TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

YATIRIM KONULARI

A iş planı kapsamında makine-ekipman alımları

B iş planı kapsamında;

- 1- Aile işletmeciliği faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik altyapı sistemleri,
- 2- Arıcılık ve arı ürünlerine yönelik yatırımlar,
- 3- Bilişim sistemleri ve eğitimi,
- 4- El sanatları ve katma değerli ürünler,
- 5- İpek böceği yetiştiriciliği,
- 6- Su ürünleri yetiştiriciliği,
- 7- Tarımsal amaçlı kooperatif ve birlikler için makine parkları,
- 8- Tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriciliği,



A İŞ PLANI KAPSAMINDA TALEP EDİLEBİLECEK MAKİNE EKİPMAN LİSTESİ

1. Ağaç Gövdesi Silkeleme Makineleri (Ceviz-Badem-Fındık-Zeytin Vb.) Meyve Ağaçları
2. Akülü Meyve Budama Makası Ve Budama Testeresi
3. Anıza Ekim Makinesi (Mibzer)
4. Antep Fıstığı Soyma Makinesi
5. Arıcılık Makine Ve Ekipmanları
6. Atomizör
7. Badem Kırma Makinesi
8. Badem Soyma Makinesi
9. Bal Paketleme Ve Etiketleme Makinesi
10. Balya Makinesi (Haşbaylı/ Haşbaysız)
11. Biçer /Biçer Bağlar
12. Büyükbaş-Küçükbaş Hayvan Yetiştiriciliğine Yönelik Ekipmanlar
13. Buzağı Besleme Robotu
14. Buzağı Mama Makinesi
15. Buzlama Makinesi (Su Ürünleri İçin)
16. Canlı Balık Nakil Tankı
17. Çayır Biçme Makinesi (Diskli/Tamburlu)
18. Çekilir Tip Pamuk Toplama Makinesi
19. Ceviz Kırma/Kurutma/Soyma Makineleri
20. Dal Öğütme Makinesi
21. Dal Parçalama Makinesi
22. Dipekazan
23. Ekim,Dikim Ve Söküm Makineleri
24. File Sistemi Kurulması
25. Fındık Harman Makinesi
26. Fındık Kurutma Makinesi
27. Fındık Toplama Makinesi
28. Goble Diskaro / Diskaro
29. Gübre Dağıtma Makineleri/Römorku/Tankeri (Katı-Sıvı-Kimyevi)
30. Gübre Seperatörü/Gübre Sıyırıcı/Gübre Karıştırıcı/Gübre Pompası
31. Gübre Sıyırma Robotu
32. Güneş Paneli / Kollektör (3kW'ya kadar)
33. Hasat-Harman Makineleri
34. Hayvan Kaşıma Firçası
35. Koyun ve Keçi Kırma Makinesi
36. Kültivatör
37. Kuluçka Dolabi (İnkübasyon Kabini Su Ürünleri)

38. Lazerli Tesviye Makinesi
39. Meyve Budama Ekipmanları
40. Meyve Hasat Rampası
41. Meyve-Sebze Kurutma Makinesi
42. Mibzer (Pnömatik/Üniversal)
43. Motorlu Çapa Makinesi
44. Motorlu Çapa Makinesi (5,5-12hp arası Marşlı-Marşsız-Benzinli-Dizel-Manuel olabilir.)
45. Motorlu-Şarjlı Testere/Tırpan
46. Oran Kontrollü İlaçlama Makinesi
47. Oran Kontrollü Sıvı Gübre Dağıtma Makinesi
48. Pulluk
49. Pülverizatör
50. Rotovatör Ve Rotatiller
51. Sap Parçalama Makinesi
52. Sap Toplamalı Saman Makinesi
53. Siirt Fıstığı Suni Tozlama Makinesi
54. Silaj Makineleri
55. Sıra Arası Çapa Makinesi
56. Su Ürünleri Makine Ve Ekipmanları
57. Sürü Yönetim Programı
58. Süt Analiz Cihazları
59. Süt Krema Makinesi
60. Süt Soğutma Tankı (Mobil/Sabit, en fazla 2000 litre kapasiteli)
61. Tahıl Kurutma Makinesi (Mobil)
62. Tambur Filtre (Su Ürünleri İçin)
63. Tarım Römorku (3-10 Tona Kadar Taşıma Kapasiteli, Yandan Devirmeli)
64. Tarımsal İz Takip Sistemi / Otomatik Dümenleme Sistemi
65. Taş Kırma Makinesi
66. Taş Toplama Makinesi
67. Toprak Burgusu
68. Toprak Merdanesi
69. Traktör Ön Yükleyici Kepçesi
70. Üzüm Eleme/Sıkma/Toplama Makinesi
71. Viyol Ve Pot Doldurma Makinesi
72. Yem Dağıtma Robotu
73. Yem Dağıtma/Ezme/Karma/Kırma Makinesi
74. Yem İtme Robotu



TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

MAKİNE –EKİPMAN ALIMI İÇİN İSTENEN BELGELER

BAŞVURUDA YÜKLENECEK BELGELER

1	Gerçek kişiler için nüfus cüzdanı kopyası/nüfus kayıt örneği
2	Tüzel kişilik için (gerçek kişi başvuruları hariç) ana sözleşmesinin (varsa değişikliklerin) yayımlandığı Ticaret Sicili Gazetesi ve Faaliyet Belgesi
3	Şirketler veya bireyler için son başvuru tarihinden önce en az bir yıldır Bakanlık tarafından oluşturulan tarımsal üretim kayıt sistemine, çiftçi kayıt sistemine veya Bakanlık tarafından oluşturulmuş diğer kayıt sistemlerine kayıtları, tarımsal amaçlı kooperatifler ve benzerleri için ise yönetim kurulu karar defterinde üyelerinin isimleri ve arazi miktarları belirten yönetim kurulu kararı
4	Traktör ile kullanılacak Makine taleplerinde adına kayıtlı Traktör ruhsatının fotokopisi
5	Tüzel kişilerde Yetkilendirilen kişiye ait imza sirküleri
6	Alınacak Makine ekipmanın proforma faturası ve teknik şartnamesi, varsa yerli malı belgesi
7	Tüzel kişilerde kâr-zarar hesabı ve son üç yılın bilanço hesapları (Başvuru yılında faaliyete geçenler hariç)
8	Tapu takyidat belgesi ile Tarımsal işletmesini tevsik edici belgeler (tapu fotokopisi, noterden onaylı kira kontratı, hisseli araziler için noter onaylı muvafakatname, v.b)
9	Tüzel kişiler için idari ve mali açıdan kamudan bağımsız olduklarına dair taahhütname, gerçek kişiler için (muhtar dışında) kamu görevinde bulunmadıkları ve kamu personeli olmadıklarına dair taahhütname
10	Adli sicil kaydı belgesi (Tüzel kişilerde ortaklar ve yetkili müdürler için)

HİBE SÖZLEŞMESİ AŞAMASINDA SUNULMASI GEREKEN EK BELGELER

1	Teminat mektubu veya nakit teminatın dekontu, (Yatırımcılar, toplam proje tutarı 100.000 TL'nin altında olan yatırımlar için, hibeye esas proje tutarının %1'i tutarında, toplam proje tutarı 100.000 TL ve üzerinde olan yatırımlar için ise hibeye esas proje tutarının %3'ü tutarında süresiz limit dâhilinde banka teminat mektubunu hibe sözleşmesi ile il müdürlüğüne verir.)
2	Yatırımcının SGK ve vergi borcu olmadığına dair belgeler
3	Hibe başvurusuna esas yatırımın faaliyeti gereği bankalarca kullanılmış kredi karşılığı yatırım yerine konulmuş ipotek var ise bankadan alınan güncel olumlu görüş yazısı,
4	Tüzel kişi başvurularında tüzel kişiliğe ait sermaye pay oranlarını gösteren en son yayımlanmış ticaret sicil gazetesi onaylı sureti,
5	Adli sicil kaydı,
6	İgili meslek odalarına kayıtlı kişiler tarafından hazırlanan ve tasdik edilen; makine, ekipman ve malzeme alım giderlerine ait teknik şartnameyi, metraj ve keşfi, makine yerleşim planını içeren ve bina büyüklüğü ile alınan makinelerin uyumlu ve üretim aşamalarında gerekli olduğuna dair teknik rapor,



TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

YATIRIM NİTELİKLERİ

YENİ YATIRIM TESİSİ	KISMEN YAPILMIŞ YATIRIMLARIN TAMAMLANMASINA YÖNELİK YATIRIM	KAPASİTE ARTIRIMINA YÖNELİK YATIRIM	TEKNOLOJİ YENİLEME VE/VEYA MODERNİZASYONA YÖNELİK YATIRIM
Güncel uygulama rehberi yayımlanma tarihi itibarıyla yapı ruhsatı alınmış veya alınmamış, inşaat ile ilgili herhangi bir faaliyette bulunulmamış, temelden yapılacak inşaat ve makine ekipman alımını kapsayan, belirli bir tarımsal ürün grubunun işlenmesi, kurutulması, dondurulması, paketlenmesi ve depolanması ile tarımsal üretim amaçlı sabit yatırım tesisini,	Belli bir tarımsal ürünün işlenmesi, kurutulması, dondurulması, paketlenmesi ve depolanması ile tarımsal üretime yönelik inşaatı yarım kalmış tesislerin inşaatının tamamlanması ve gerekli makine ekipman alımlarını ya da inşaatı tamamlanmış ancak üretime geçmemiş tesislerin makine ekipman alımlarını içeren yatırımı,	Faaliyetleri doğrultusunda Bakanlıkça başvuru sahibi adına düzenlenmiş izin/kayıt belgelerini almış ve belli bir tarımsal ürünün işlenmesi, kurutulması, dondurulması, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik olarak yapılmış tesisler ile tarımsal üretime yönelik sabit yatırımlar için yeni teknolojiler içeren makine ekipman alımları ve gerekli olması halinde en fazla %60'a kadar inşaat giderlerini kapsayan yatırımı,	Bakanlık tarafından oluşturulan kayıt sistemlerine kaydı başvuru sahibi adına olan, yasal izinleri alınmış tarımsal işletmeler ve çalışma ve işletme kayıt/onay belgesi mevcut belli bir tarımsal ürünün işlenmesi, kurutulması, dondurulması, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik olarak yapılmış tesislerle ilgili yeni teknolojiler içeren makine-ekipman alımları ve gerekli olması halinde hibeye esas proje tutarının %20'sine kadar inşaat giderini kapsayan yatırımı

Yeni tesis niteliğindeki başvurular inşaat ve makine bütçesi içermelidir. İnşaat gideri; yeni yatırımlarda hibeye esas proje tutarının %80'inden, kapasite artırımına yönelik yatırımlarda %60'ından, teknoloji yenileme ve/veya modernizasyona yönelik yatırımlarda ise %20'sinden fazla olamaz. Teknoloji yenileme ve/veya modernizasyona yönelik yatırımlarda inşaat bütçesi şartı aranmaz.



TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

1- Aile İşletmeciliği Faaliyetlerinin Geliştirilmesine Yönelik Altyapı Sistemleri

❖ Birincil Üretim ile Üretilmiş Bitkisel ve Hayvansal ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik yatırımlar;

- A iş planında; üretim kapasitesi ile sınırlı olması kaydıyla, altyapı faaliyetlerinde kullanılacak, birincil üretime yönelik, uygun harcama kapsamında değerlendirilecek makine-ekipmanları
- B iş planı kapsamında; tek parça (en az beş dekarlık) kivi ve bağ tesislerine kordon telli terbiye sistemli/askı destek sistemi ile damlama sulama sistemi için proje başvurusunda bulunulabilir.
- B iş planı kapsamında; Et işleme (en fazla 0,5 ton/gün işleme kapasitesi) ve süt işleme (en fazla 10 ton/gün işleme kapasitesi) tesisleri.
- Meyve / sebzelerin işlenmesi, kurutulması, dondurulması, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik yatırımlar,
- Et işleme (kesimhaneler hariç), paketlenme ve depolamaya yönelik yatırımlar,
- Süt işleme ve toplama konusunda proje kabulü yapılacaktır.
- Bitkisel ve hayvansal ürünler ile su ürünlerinin işlenmesine yönelik yatırımlarda, soğutuculu araçların sadece frigofirik kasa veya soğutma tankı kısımları konusunda proje kabulü yapılacaktır.





TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

1- Aile İşletmeciliği Faaliyetlerinin Geliştirilmesine Yönelik Altyapı Sistemleri

❖ Birincil Üretim ile Üretilmiş Bitkisel ve Hayvansal ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik yatırımlar;

- Süt ve süt ürünlerinin işlenmesi, soğutulması, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik yatırımlarda uygun harcama kapsamında kabul edilecek malzeme ve ekipmanlar,

■ Süt Toplama Tesisleri

- Bu tesislerde süt; günlük toplanacaksa $+8^{\circ}\text{C}$ 'den, günlük toplanmayacaksa $+6^{\circ}\text{C}$ 'den fazla olmayan sıcaklıklarda muhafaza edilmelidir.
- Mevcut işletmeler için kurulacak süt toplama tesisinin/tesislerinin toplam kapasitesi, mevcut işletmenin kapasite/ekspertiz raporunda belirtilen günlük süt işleme kapasitesinden fazla olmamalıdır.
- Küçük ölçekli aile işletmesi olan çiftçiler (en az 3 inek varlığı olan), kendi işletmelerinde kullanmak üzere, en fazla 1000 litre kapasiteli, manuel olarak kullanılan ve temizlenen soğutma tankları için de proje başvurusunda bulunabilir.
- Mevcut bir tesise bağlı bulunmayan, süt toplama merkezi olarak faaliyet gösterecek yeni tesis niteliğindeki projeler için sadece üretici birlikleri/tarımsal amaçlı kooperatifler hibe başvurusunda bulunabilirler.





TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

1- Aile İşletmeciliği Faaliyetlerinin Geliştirilmesine Yönelik Altyapı Sistemleri

❖ Kontrollü Örtü Altı Tarım Yatırımları

Örtü altı bitkisel üretim tesisi; yüksek plastik tünel şeklinde inşa edilen, oluk altı yüksekliği **en az 2,5 m** olan bağımsız veya bloklar halinde yapılabilen, konstrüksiyonunda galvaniz profil ve/veya galvaniz boru kullanılarak muz, sebze ve süs bitkisi yetiştiriciliğinin yapıldığı tesislerdir.

- ✓ Bu başlık altında yeni tesislerin yapımı, faal olan mevcut tesislerin teknoloji yenileme ve/veya modernizasyonu niteliğindeki başvurular kabul edilecektir
- ✓ Faal olan mevcut tesislerin teknoloji yenileme ve/veya modernizasyonu niteliğindeki başvurularda; Örtü Altı Kayıt Sistemi Yönetmeliğine uygun olarak örtü altı yetiştiriciliği yapılmakta olan ve örtü altı kayıt sisteminde (ÖKS) kayıtlı olan tesislerde yapılacak projeler hibe kapsamında değerlendirilir.
- ✓ Yeni tesis niteliğindeki başvurularda ise nihai rapor ekinde sunulmak üzere Örtü Altı Kayıt Sistemi Yönetmeliğine uygun olarak ÖKS'ye kayıt yaptırılması şartı ile kontrollü örtü altı üretim koşullarına sahip en az 0,3 dekar en fazla 10 dekar büyüklüğünde sera kurulması hibe kapsamında değerlendirilir.





TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

1- Aile İşletmeciliği Faaliyetlerinin Geliştirilmesine Yönelik Altyapı Sistemleri

❖ Birincil Üretim ile Üretilmiş Bitkisel ve Hayvansal ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik yatırımlar;

- Süt toplama merkezleri konteynır gibi taşınabilir yapılar olabilir
- Bu konuda sunulacak projeler, asgari olarak aşağıdaki kalemleri içermelidir:
 - ✓ Otomatik temizleme sistemi ✓ Sıcak su kaynağı (kazan) ✓ Paslanmaz çelikten yapılmış kısımlar ✓ Tek ya da çift birimler ✓ Yeni tanklar ✓ Süt kamyonuna süt transferini sağlamak için entegre süt pompası ✓ Süt nakil tankları (200-3000 litre kapasiteli) ✓ Sütün kabulü sırasında değer tespiti yapacak alet-ekipman
- Kurulacak Tesis; 5996 Sayılı Kanun ile kanunun ilgili yönetmeliklerinde belirtilen mevzuat hükümlerine uygunluk arz etmelidir.
- Çiğ süt toplamada kullanılan tesisin yeri/yerleri, elektrik ve su abonelikleri ile tankın konacağı parsel/parseller proje sahibi adına tapulu/kayıtlı olmalıdır. Kiralama yapılacaksa kiralamanın yapılacağı kişi/kişilerden, yatırımın en az 7 yıl süresince faaliyet göstermesine ve aboneliklerle ilgi tüm harcamaların kendilerince karşılanacağına dair rızalarının olduğuna dair noter onaylı muvafakatname vermeleri gerekmektedir.
- Kooperatif ve ilgili birliklerde parsel ve abonelikler ortaklarının/üyelerinin adına olabilir.





TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

1- Aile İşletmeciliği Faaliyetlerinin Geliştirilmesine Yönelik Altyapı Sistemleri

❖ Tarımsal Sabit Yatırımlar (Ahır/Ağıl yapımı)

- Ahır ve ağıl başvurularında yeni tesis, kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması, kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurular kabul edilecektir.
- Kanatlı kesimhanesi başvurularında sadece yeni tesis niteliğinde yapılan başvurular kabul edilecektir.
- Hayvansal üretime ait proje başvurusunda bulunacak proje sahipleri, en az 10 büyükbaş ya da 40 küçükbaş yetişkin hayvan mevcudu olduğunu belgelemelidir.
- Hayvansal üretime yönelik sabit yatırım başvurularında, teknoloji yenileme ve/veya modernizasyonu niteliğindeki başvurularda iklimlendirme ve havalandırma sistemleri destek kapsamında değerlendirilecektir.
- Yatırımcının faal tarımsal işletmesiyle orantılı olması kaydıyla balya, silaj makinesi ile çiftlik gübresi depolama ve/veya işleme ve dağıtma sistemleri hibe kapsamında değerlendirilir.
- Hayvan barınağı amaçlı çadır alımı (Sadece göçer hayvancılık yapanlar için)





TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

1- Aile İşletmeciliği Faaliyetlerinin Geliştirilmesine Yönelik Altyapı Sistemleri

❖ Kontrollü Örtü Altı Tarım Yatırımları

- Örtü altı tarım tesisinde; tesisin inşasında kullanılan konstrüksiyon ve diğer yapı elemanları, altyapı işleri, beton işleri, örtü malzemesi ve ekipmanları ile akıllı sulama, akıllı otomasyon ve gübreleme sistemleri hibeye esas proje giderleri kapsamında değerlendirilir.
- Isıtma sistemi olarak katı yakıtlı bir sistem kullanıldığında en fazla 140.000 TL/da
- Isıtma sistemi olarak YEÜ kaynakları kullanıldığında en fazla 180.000 TL/da olmalıdır.
- Yeni tesis niteliğindeki örtü altı tarım tesisi başvuruları; akıllı sulama sistemleri, akıllı otomasyon sistemleri ile benzeri sulama sistemlerini ve gübreleme sistemini bir bütün olarak içermelidir.
- Projelendirilmek istenildiği takdirde ısıtma sistemi; katı yakıtlı bir sistem olabileceği gibi alternatif enerji sistemlerini de içerebilir. Hibeye esas proje giderleri arasında, ısıtma sisteminin yanında izolasyon sistemleri ve ısı pompası da uygun giderler kapsamında kabul edilir.





TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

1- Aile İşletmeciliği Faaliyetlerinin Geliştirilmesine Yönelik Altyapı Sistemleri

❖ Kontrollü Örtü Altı Tarım Yatırımları

- Teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurularda ısıtma sistemi olarak YEÜ kaynakları projelendirildiğinde dekar başı maliyet; örtü altı üretim tesislerinde dekar başı maliyetin en fazla %30'u; YEÜ hariç akıllı sulama sistemleri, akıllı otomasyon sistemleri (havalandırma) ve benzeri sulama sistemleri, gübreleme sistemi ve ısıtma sistemi, ısı perdesi ve polikarbon sera örtüsü, bir bütün olarak projelendirildiğinde ise dekar başı maliyet; katı yakıtlı örtü altı üretim tesislerinde geçerli dekar başı maliyetin en fazla %60'ı olmalıdır.
- Mevcut ve hâlihazırda üretim yapılan, örtü altı kayıt sisteminde (ÖKS) kayıt altına alınmış, en az 0.3 dekar en fazla 10 dekar büyüklüğündeki seraların teknoloji yenileme ve/veya modernizasyonu için yenilenebilir enerji, akıllı sulama ve benzeri sulama sistemleri, akıllı otomasyon sistemleri (havalandırma), gübreleme sistemi, ısıtma sistemi, ısı perdesi ve polikarbon sera örtüsü, tesisin tarımsal üretim kapasitesi hesaplanmak şartıyla, hibe kapsamında değerlendirilir. Örtü malzemesi olarak en az 36 ay ömürlü örtü altı malzemesi kullanılmalıdır.





TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

1- Aile İşletmeciliği Faaliyetlerinin Geliştirilmesine Yönelik Altyapı Sistemleri

❖ Yağmur Hasadı İçin Jeomembran Gölet Yapımı

- Bu kapsamda yapılacak başvurular; tarımsal kullanım amaçlı olarak yüzey akışı sularını depolayan ve su bütçesi üzerinde baskı oluşturmayan, kazı yeri 2 m derinliğinde, topoğrafik koşullara göre 9,5-12 m genişlik ve/veya uzunluk olacak şekilde 100 m³ su alacak havuz boyutlarına sahip yağmur hasadı sistemlerinin uygulanması ve yaygınlaştırılması projelerini kapsamaktır.





TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

1- Aile İşletmeciliği Faaliyetlerinin Geliştirilmesine Yönelik Altyapı Sistemleri

❖ Kültür Mantarı Tesisi Yatırımları

- Bu kapsamda kültür mantarı üretimine yönelik yeni tesislerin yapımı, kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması, faal olan mevcut tesislerin kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyonu konularındaki başvurular kabul edilmektedir.
- Ayrıca bu kapsamda sera ve gerekli makine - ekipmanları desteklenmektedir.





TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

1- Aile İşletmeciliği Faaliyetlerinin Geliştirilmesine Yönelik Altyapı Sistemleri

❖ Yenilenebilir Enerji Tesis Yatırımları

- Tebliğ kapsamında yer alan tesislerin enerji ihtiyaçlarının jeotermal, biyogaz, güneş ve rüzgâr enerjisi gibi yenilenebilir enerji kaynaklarından karşılanacağı, mevcut tesislerde teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon konusunda yapılacak yatırımlar hibe kapsamında desteklenmektedir.
- Yenilenebilir enerji kaynağı olarak jeotermal, biyogaz, güneş ve rüzgâr enerjisi kullanılacak bütün yatırım konularında yenilenebilir enerji üretimi, mevcut veya 2020/25 (D.T. 2021/35) No.lu Tebliğ kapsamında kurulacak yeni tesisin kapasite raporunda hesaplanan yıllık enerji ihtiyacının en az %51'ini en fazla %110'unu karşılayacak şekilde projelendirilmesi halinde hibe desteğinden faydalandırılır.





1- Aile İşletmeciliği Faaliyetlerinin Geliştirilmesine Yönelik Altyapı Sistemleri İçin Genel Hususlar

- Kırsal ekonomik altyapı yatırım konularında güncel ÇKS belgesine veya TÜKAS kaydına sahip çiftçiler, gerçek ve tüzel kişiler; köy, belde, kırsal mahalle ve nüfusu 20.000'den az olan yerleşim yerlerindeki işletmeleri için proje başvurusu yapabilirler.
- Kiralanmış bir mülk üzerinde yapılacak yatırımlar uygun yatırımlardır. Kiralama süresi yatırım için son ödemenin yapıldığı tarihten itibaren en az beş yılı kapsamalıdır. Nihai raporda ödeme talep dosyası ekinde üst hakkı veya kiralamanın tapuya şerh edilme şartı aranır.

Yatırımın yapılacağı yerin hisseli olması durumunda;

- Hissedarlardan birisinin başvuruda bulunması halinde, diğer hissedarların yatırımcıya muvafakat verdiklerini, sahibi oldukları arsa üzerinde inşaat yapılmasına rızaları olduğunu ve işletme faaliyete geçtikten sonra, en az 5 yıl boyunca işletmenin faaliyetine engel olabilecek ölçüde başka bir tesis kurmayacaklarını belirten noter onaylı belgenin başvuru aşamasında veri giriş sisteminde ilgili kısma (A iş planı kapsamında yapılacak başvurularda 8 numaralı bölüme, B iş planı kapsamında yapılacak başvurularda ise 10 numaralı bölüme yüklenecektir.) yüklenmesi gerekmektedir.
- Plansız Alanlar İmar Yönetmeliğinin 17 nci maddesine göre hisseli alanlarda sadece bir hissedara yapı izni/ruhsatı verildiğinden aynı parsel için başka bir hissedar başvuru yapamayacaktır.
- Ulusal mevzuat gereği alınması gereken tüm yasal izin ve ruhsatlardan başvuru sahipleri sorumludur.



1- Aile İşletmeciliği Faaliyetlerinin Geliştirilmesine Yönelik Altyapı Sistemleri İçin Genel Hususlar

- İnşai faaliyet içeren projelerde nihai raporda ödeme talep dosyası ekinde tapu üzerine işlenecek “başkasına ait olan bir arazideki inşaat üzerinde malik olma yetkisi veren” üst hakkı şerhi şartı aranır.
- Yatırım köy yerleşim alanı ve/veya kırsal mahalle içinde ise ve Yapı Kullanma İzin Belgesi alınmasını gerektirmiyorsa; il özel idaresinden/belediyeden alınan ilgili yapının teknik olarak ve diğer yasal düzenlemelerle uyumlu olduğunu gösteren imzalı, tarihli ve mühürlü “Yazılı İzin” belgesi hibe sözleşmesi ekinde sunulmalıdır.
- Yeni tesis inşa edilecek ise 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında izinlendirilmiş olması gereklidir.
- Tarımsal amaçlı kooperatiflerce balıkçı barınaklarına yapılacak olan yatırım konularına ait başvurularda kira süresi şartı aranmaz.
- Tarımsal Sabit Yatırımlar başlığında yer alan hayvancılık yatırımlarının mevcut işletmelerde tevsi yatırım (inşai, makine-ekipman alımı) olması durumunda yasal izin ve ruhsatların başvuruda sunulması gereklidir.
- Büyükbaş (manda/sığır) ve küçükbaş hayvan yetiştiriciliği konusunda yapılacak yeni tesis ve kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğindeki tarımsal sabit yatırımlarda başvuru kriterleri için 2020/24 (D.T. 2021/35) No.lu Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ kapsamında yayımlanan uygulama rehberinde belirtilen şartlar dikkate alınacaktır.



Proje Limitleri ve Sağlanacak Hibe Tutarı Ne Kadardır?

- A iş planı için sadece Ek-1a'da yer alan makine-ekipman listesindeki 1 makine için proje başvurusunda bulunulabilir
- A iş planı kapsamında 0-40.000 TL ve 40.001 TL–300.000 TL arasında bütçelendirilen makine-ekipman için proje başvurusunda bulunulabilir. A iş planı kapsamında yapılacak 0-40.000 TL arasındaki makine-ekipman başvuruları öncelikli olarak değerlendirilir.
- İl proje değerlendirme komisyonu, ilin tarımsal ürün potansiyeli ile makine ve ekipman kullanma ihtiyacı doğrultusunda, beş çeşit makine ve ekipman öncelikli olmak üzere, hangi makine gruplarına hibe desteği vereceğine karar verir.
- B iş planında; Hibeye Esas Proje Alt Limit Tutar 20.000 TL . Hibeye Esas Proje Üst Limit Tutarı 600.000 TL'dir.
- Program bütçeleri KDV hariç rakamlardan oluşmakta ve yukarıda belirtilen Hibeye Esas Proje Tutarının azami **% 50 si** hibe olarak yatırımcıya ödenmektedir.



TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

KİMLER BAŞVURABİLİR?

- Bakanlığımızın herhangi bir kayıt sistemine kayıtlı olan (El sanatları ve katma değerli ürünler başlığı hariç) **çiftçiler, gerçek ve tüzel kişiler** başvurabilir.
- Tüzel kişiler olarak Küçük Orta Ölçekli İşletme kapsamında yer alan Anonim, Limited ve Kolektif Şirketler ile Kooperatif ve Birlikler başvurabileceklerdir.

Tüm yatırımlara yönelik proje konularında başvuran yatırımcıların;

- **Çiftçilerin:** Tarımsal Üretim Kayıt Sistemi kaydı, Çiftçi Kayıt Sistemi kaydı, Su Ürünleri Yetiştiriciliği Belgesi vb. ile çiftçi olduklarına, Adres Kayıt Sistemi kaydı ile çiftçi olduklarına dair belgeyi,
- **Tüzel Kişilerin:** İdari ve mali açıdan kamudan bağımsız olduklarına dair taahhütnameyi, Başvuru ekinde sunmaları gerekir.
- Yatırımlar **kırsal alanda veya kırsal mahallede** olmak zorundadır. Ancak tarım sektörü dışında ekonomik faaliyeti bulunmayan, tarım sigortalılığı olan ve sigorta primlerini düzenli ödeyen gerçek kişilerin bu durumu belgelendirmeleri halinde ikametgah zorunluluğu aranmaz.
- Proje başvuruları çiftçiler, gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılır.
- Kırsal ekonomik altyapı konularından el sanatları ve katma değerli ürünler hariç, B iş planı kapsamında proje sunacak başvuru sahibi gerçek ve tüzel kişilerin, Bakanlık tarafından oluşturulan tarımsal üretim kayıt sistemine, çiftçi kayıt sistemine veya Bakanlık tarafından oluşturulmuş diğer kayıt sistemlerine son başvuru tarihinden önce kayıtlı olması gerekir. A iş planı kapsamında proje sunacak başvuru sahibi gerçek ve tüzel kişilerin ise; son başvuru tarihinden önce en az bir yıldır söz konusu sistemlere kayıtlı olması gerekmektedir.
- Yatırım projelerinin fiziki olarak son tamamlanma tarihi 30.11.2022'dir.



GİDER KALEMLERİ

- **İnşaat işleri alım giderlerine,**
- **Makine, ekipman ve malzeme alım giderlerine, hibe desteği verilir.**

❖ İnşaat İşleri Alım Giderleri

- Çelik silo, soğuk hava deposu ve sera yatırımları hariç yeni yatırım ve kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğindeki başvurularda hibeye esas proje gideri sadece inşaat faaliyetinden ibaret olamaz.
- Sunulan projelerde kazı, dolgu ve reglaj işleri, yapının toplam hibeye esas inşaat giderinin %6'sını aşamaz.
- Mesken ve benzeri yapıları kapsayan proje başvuruları ve çevre düzenlemesi harcamaları hibe desteği kapsamında değerlendirilmez
- İlgili mevzuat gereği alınması gerekli izin ve ruhsatlar, hibe sözleşmesi evrakı ekinde, tesis tamamlandıktan sonra alınması gerekli izin ve ruhsatlar ise en geç nihai rapor ekinde sunulmak zorundadır.
- İnşaat gideri; yeni yatırımlarda hibeye esas proje tutarının %80'inden, kapasite artırımına yönelik yatırımlarda %60'ından, teknoloji yenileme ve/veya modernizasyona yönelik yatırımlarda ise %20'sinden fazla olamaz.
- İnşaatın yapılma yöntemi ile kullanılacak teknolojiyi açıklayan, inşaat işleriyle doğrudan ilgili malzeme, işçilik, makine, ekipman kullanım veya iş makinesi giderlerini kapsayan ve gider türü, ölçü birimi, miktar, birim fiyat ve tutar ayrıntılarını da içeren taslak yapım şartnameleri ve uygulama aşamalarını süreleriyle birlikte gösteren bir iş programı da proje başvuru ekinde sunulur.



GİDER KALEMLERİ

❖ Makine, Ekipman ve Malzeme Alım Giderleri

- Program çerçevesinde yapılacak yeni makine, ekipman ve malzeme alımları, üretimi de içeren bir proje bütününün parçası olduğu takdirde finanse edilir.
- Yeni yatırım ve kapasite artırımı başvurularında hibeye esas proje gideri sadece makine ve ekipman alım giderinden ibaret olamaz.
- Kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon başvurularında hibeye esas proje tutarının tamamı makine ve ekipman alım giderinden ibaret
- Yerli malı belgeli makine ve ekipman alımlarında, alım bedeli, proje sahasına teslim giderleri ve montaj giderlerinin tek bir alım faturası şeklinde düzenlenmesi durumunda uygun harcama kapsamında değerlendirilerek hibe desteği verilir. Ayrı faturalandırılmaları durumunda ise sadece mal alım bedeline hibe desteği verilir.
- Makine ve ekipmanın projede kullanım amacını ve üretimdeki gerekliliğini belirten taslak teknik şartname proje başvuru ekinde sunulur.
- Makine, ekipman ve malzeme alım giderleri kapsamında, demirbaş eşya, mobilya, mefruşat alımı gibi giderler ve tesisin işletilmesine yönelik hammadde veya malzeme gibi işletme giderlerine hibe desteği verilmez.



GİDER KALEMLERİ

❖ Makine, Ekipman ve Malzeme Alım Giderleri

- **Trafo ve jeneratör satın alımları hibe desteği kapsamında değildir.**
- **Bilişim sistemleri ve eğitimi ile ilgili satın alımlar; makine, ekipman ve malzeme alım giderleri kapsamında değerlendirilir.**
- **Makine, ekipman ve malzeme alım giderlerine ait teknik şartnameyi, metraj ve keşfi, makine yerleşim planını ve bina büyüklüğü ile alınan makinelerin uyumlu ve üretim aşamalarında gerekli olduğuna dair raporu hazırlayan ve tasdik eden kişilerin ilgili meslek odalarına kayıtlı olmaları şarttır.**
- **Elektrikli traktör, balya ve silaj makinesi alımları hariç, hibeye esas tutar ile aynı katkının beraber bütçelendirildiği bütün/monoblok yapıdaki makine ve ekipmanlar hibeye uygun giderler kapsamında değerlendirilmez ve bu tip projeler kabul edilmez.**



TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

PROGRAMIN İŞLEM SÜRECİ

PROJE BAŞVURULARI
(31 Ekim 2021 – 17 Aralık 2021)

İL DEĞERLENDİRMESİ
(20 Aralık 2021-19 Ocak 2022)

BAKANLIK DEĞERLENDİRMESİ VE
SONUÇLARIN AÇIKLANMASI

SONUÇLARIN 10 GÜN İÇERİSİNDE
YATIRIMCILARA TEBLİĞ EDİLMESİ

TEBLİĞ TARİHİNDEN İTİBAREN A İŞ PLANI İÇİN 10 İŞ GÜNÜ, B İŞ PLANI İÇİN 20 İŞ GÜNÜ
İÇERİSİNDE HİBE SÖZLEŞMESİNE ESAS DOKÜMANLARIN İL MÜDÜRLÜĞÜNE SUNULMASI

DOKÜMANLARIN İPYB TARAFINDAN 15 GÜN İÇİNDE İNCELENMESİ. PROJESİ
UYGUN BULUNAN YATIRIMCILARLA TEBLİGAT SONRASI 5 İŞ GÜNÜ İÇERİSİNDE
HİBE SÖZLEŞMESİNİN İMZALANMASI



TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

PROGRAMIN İŞLEM SÜRECİ

NASIL BAŞVURU YAPABİLİRİM?

Gerçek ve tüzel kişiler öncelikli olarak
<https://edys.tarim.gov.tr/tarim/onlinebasvuru.aspx> internet adresinden
proje başvurularını
Son başvuru tarihine [\(17.12.2021,Saat23.59\)](#) kadar yapabilirler.



TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

PROGRAMIN İŞLEM SÜRECİ

T.C. YALOVA VALİLİĞİ
İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

Tesekkürler...

www.yalovatarimorman.gov.tr